

СУЧАСНІ МЕТОДИ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ ЛІКАРСЬКОЇ ХВОРОБИ

Солодка Я.А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Актуальність. Дуже складною та актуальною проблемою сучасної фармакотерапії є лікарська хвороба. Із синтезом нових сполук та стандартизацією лікування багатьох захворювань прогресивно зростає побічна реакція на препарати, а саме медикаментозна алергія. У розвинених країнах 15-35% населення страждає алергічними хворобами. За даними Центру з вивчення побічної дії лікарських речовин, 70% всіх побічних реакцій на медикаменти є алергічними, смертність від них сягає 0,005%. Згідно зведених даних по ряду країн, медикаментозна алергія зустрічається у 8-12% хворих, і відзначається повсюдне зростання кількості алергічних реакцій на лікарські препарати.

Мета. Провести аналіз даних наукової літератури щодо поширеності лікарської хвороби та особливостей її діагностики.

Матеріали і методи. Оpubліковані наукові статті та сучасні нормативні документи щодо методів діагностики лікарської хвороби.

Результати і висновки. Діагностика лікарської хвороби включає клініко-анамнестичну діагностику, шкірні проби з лікарськими препаратами, провокаційні проби та лабораторні імунологічні тести. Найбільш ефективними та специфічними методами лабораторної діагностики вважаються наступні.

Тести визначення вивільнення гістаміну з базофілів і лейкоцитів в контрольованих умовах (тест дегрануляції базофілів за Шеллі і його модифікації, тест дегрануляції огрядних клітин, тест звільнення гістаміну сенсibilізованими лейкоцитами), що використовуються для діагностики алергії до пеніциліну, місцевих анестетиків, анальгетиків, барбітуратів, парааміносаліцилової кислоти, інсуліну. Реакція бласттрансформації лімфоцитів (мікрометод); використовується для діагностики алергічних реакцій сповільненого типу на антибіотики, барбітурати, парааміносаліцилову кислоту, інсулін. Реакція гальмування міграції лейкоцитів для діагностики реакцій сповільненого і негайного типів на різні види лікарських алергенів. Тест гальмування природної міграції лейкоцитів *in vivo* (по А. Д. Адо). Застосовується для діагностики алергії до антибіотиків, сульфаніламідів, місцевих анестетиків, НПЗП. Імуноферментні та радіоімунні методи визначення специфічних IgE, IgG і IgM для діагностики алергії до пеніцилінів, інсуліну, НПЗП, місцевих анестетиків, сульфаніламідів. CAST (Cellular Allergen Stimulation Test) – тест клітинної алергенної стимуляції, який застосовується у випадках розвитку реакцій негайного типу, що не опосередковуються IgE. FAST (Flow Assay Stimulation Test) – визначення стимуляції базофілів лікарськими алергенами за експресією маркера CD 63 методом протокової цитометрії. Визначення вивільнення інтерлейкінів після провокації *in vitro*. Визначення ШОЕ та реакція агломерації лейкоцитів з лікарськими алергенами.

Таким чином, медикаментозна алергія є досить поширеним алергічним захворюванням, тому завжди, коли призначаються лікарські засоби, повинні проводитися її попередження та діагностика з застосуванням комплексу методів.